

1^η Ομάδα: *«Εννιά θολωτά μολυβδοσκέπαστα μπεζεστένια, απ' τα οποία τα τέσσερα κλείνουν με σιδερένιες πόρτες»* σημειώνει ο Τούρκος περιηγητής Εβλιά Τσελεμπί

Σύνθεση, επιμέλεια και επανασυγγραφή τελικού κειμένου: Μιλτιάδης Κουτρουβέλης

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, η πόλη των Σερρών εξελίχθηκε σε ένα από τα πιο σημαντικά εμπορικά κέντρα. Στην αγορά της έρχονταν έμποροι διαφόρων εθνικοτήτων που διακινούσαν μεγάλες ποσότητες βαμβακιού και σιτηρών. Υπήρχαν αντιπρόσωποι από διάφορες περιοχές της Ευρώπης που διακινούσαν διάφορα προϊόντα, αφού η πόλη ήταν σημαντικό διαμετακομιστικό κέντρο στο οποίο υπήρχαν 2.000 μαγαζιά και 9 Μπεζεστένια, αριθμός ρεκόρ για την εποχή εκείνη.

Το Μπεζεστένι ή υφασματαγορά ήταν ένας πολύ σημαντικός θεσμός των Οθωμανικών πόλεων και η λέξη προέρχεται από την αραβική λέξη «μπεζ» που σημαίνει ρούχο-ύφασμα. Το Μπεζεστένι των Σερρών ανάγεται στο τέλος του 15^{ου} αιώνα (1494) από τον Ιμπραήμ Πασά και βρίσκεται στο κεντρικό σημείο της πόλης. Πιστεύεται ότι αυτός που ανέλαβε τον σχεδιασμό του ήταν Έλληνας αρχιτέκτονας. Σε ένα σχετικό έγγραφο μετά την ολοκλήρωσή του αναφέρεται ότι τα έσοδα από τα καταστήματα που φιλοξενούνται σε αυτό ήταν 3420 ακτσέδες και 6708 ακτσέδες από τα μαγαζιά εξωτερικά του μπεζεστενιού.

Είναι ένα στιβαρό καλοδιατηρημένο κτίριο. Πρόκειται για ένα μονώροφο παραλληλόγραμμο κτίσμα με διαστάσεις 31 X 20 μ. περίπου κατασκευασμένο κατά βάση από λίθους και κεραμίδια. Διαθέτει έξι μολυβδοσκέπαστους θόλους διατεταγμένους σε δύο σειρές, ενώ στο εσωτερικό του υπάρχουν δύο τεράστιοι εσωτερικοί

πεσσοί που διανέμουν το βάρος των έξι θόλων σε συνεργασία με τους ορθογώνιους εξωτερικούς τοίχους. Στο μέσον κάθε πλευράς του ορθογωνίου σχηματίζεται από μια είσοδος, η οποία ασφαρίζεται με δίφυλλη σιδερένια θύρα. Ο εσωτερικά ενιαίος χώρος παλαιότερα φωτιζόταν από μικρές φωτιστικές οπές που ανοίγονταν γύρω από το κλειδί κάθε τρούλλου καθώς και από δύο σειρές παραθύρων που ανοίγονταν στους περιμετρικούς τοίχους. Σήμερα, τα μικρά παράθυρα που βρίσκονται σε μεγάλο ύψος φωτίζουν αμυδρά τον χώρο.

Μέχρι το 1913 το Μπεζεστένι περιβαλλόταν από μια ζώνη μικρών καταστημάτων σε απόσταση ενός στενού δρόμου από αυτό. Όλα αυτά όμως απομακρύνθηκαν σύμφωνα με το ρυμοτομικό σχέδιο του 1920 κι έτσι το κτίριο έμεινε περίοπτο και απομονωμένο.

Μετά την απελευθέρωση των Σερρών προσπάθησαν να το γκρεμίσουν με σκοπό την οικοπεδοποίηση της έκτασης. Όμως, χάρη στις προσπάθειες του καθηγητή Α. Ορλάνδου το 1938, κηρύχθηκε «διατηρητέο μνημείο». Το Μπεζεστένι χρησιμοποιήθηκε έως και τους πρώτους μεταπολεμικούς χρόνους ως αγορά, αλλά εγκαταλείφθηκε. Η αγορά μετακινήθηκε στους γύρω από το Μπεζεστένι δρόμους, με αποτέλεσμα το ίδιο το Μπεζεστένι να μετατραπεί σε αποθήκη αρχαιολογικού υλικού. Από το 1970 μέχρι και σήμερα στεγάζει το Αρχαιολογικό Μουσείο.

Αναστάσιος Ορλάνδος (1887-1979)
ακαδημαϊκός, σημαντική
προσωπικότητα της ελληνικής
αρχιτεκτονικής και αρχαιολογίας με
διεθνές κύρος

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας η πόλη των Σερρών εξελίχθηκε σε ένα από τα πιο σπουδαία εμπορικά κέντρα. Στην αγορά της ερχόταν έμποροι διαφόρων εθνικοτήτων που διακινούσαν μεγάλες ποσότητες βαμβακιού και σιτηρών. Υπήρχαν αντιπρόσωποι όλων των παραδοσιακών χερών που διακινούσαν διάφορα προϊόντα. Η πόλη των Σερρών ήταν πολύ σημαντικό διαμετακομιστικό κέντρο στο οποίο υπήρχαν 2.000 μαγαζιά και 9 Μπεζεστένια αριθμός ρεζέρβας την εποχή εκείνη.

Το Μπεζεστένι των Σερρών ανάχεται στο τέλος του 15^{ου} αιώνα και βρίσκεται στο πιο κεντρικό σημείο της πόλης. Είναι ένα καλοδιατηρημένο κτίριο, μονόροφο παραλληλόγραμμο διαστάσεων 31×20 . Διατίθεται έξι μαζυδωσέλας στυλοβάτους. Στο εσωτερικό του υπάρχουν δύο περιστερές τετράγωνες κοιλίες διαστάσεων 3×3 , που στηρίζουν τους έξι θόλους. Σήμερα στο Μπεζεστένι υπάρχουν ακόμα οίκες σε πέντε μεγάλες πόρτες περιμετρικά. Στο Μπεζεστένι διαλα υπάρχει ελεύθερη ή πλατεία ελευθερίας. Μετά την απελευθέρωση των Σερρών προσπαθούσαν να το χρεώσουν με σκοπό την οικοδόμηση της έκτασης αλλά χάρη στις προσπάθειες του καθηγητή Αν. Ορλίνδου το 1938 κατάφερε να το κυρξεί <<δωτηργείο μυγριού>>.

Μιχταδης